

Laiklik Millidir

Laikliğin Milli Kökeni
Selçuklu'dan Cumhuriyet'e

Cumhuriyet ve
Birlik Hareketi

Laiklik, Atatürk ilkeleri'nden birisidir. Laiklik kavramı Batı'dan alınmamış; Batı'ya bizden ilham olmuştur.

Bu durum tarihi belgeler ile sabit bir hakikattir. Bu yazıda bu hakikat sizlere belgeler ile anlatılacaktır.

Normal şartlarda TTK, ADD ya da CHP gibi kurumların bu meseleyi duyurması ve üzerine çalışması gerekmektedir. Ancak Türkiye normal şartların dışına çıkmalı çok oluyor.

Türk gençliğinin fertleri olarak bu görevi **de** çekinmeden üstleniriz.

Atatürk'ün Kendi Yazısı

Tuğrul zamanında, İslam
âleminin idaresi resmen
Türklerle verilmiş oluyordu.
Bütün müslüman dünyası
bir kül(kabül) oluyordu.
Tuğrul, dinî riyaseti
kabül etmedi, laik bir

devlet reisi kalmayı tercih
etti. Unvanı Sultan-ı
İslam oldu; dinî riyas-
ette Halifeyi bıraktı.
Bu dinî riyasetin kaldırılmaması
hatasının, sonraları
bütün Türk tarihinde
acı ve yıkıcı etkileri
görölmüştür.

“

Tuğrul zamanında İslam âleminin idaresi resmen Türklerle verilmiş oluyordu. Bütün Müslüman dünyası bir kül(bütün) kabul olunuyordu. **Tuğrul, dinî riyaseti(reisliği) kabul etmedi. Laik bir devlet reisi kalmayı tercih etti.** Unvanı Sultan-ı İslam oldu; **dinî riyasette(reislikte) Halifeyi bıraktı.** Bu dinî riyasetin kaldırılmaması hatasının sonraları bütün Türk tarihinde acı ve yıkıcı etkileri görölmüştür. [1]

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı.
Türk Tarihi Yazıları. Ankara: Genelkurmay Basımevi, 2008.

”

Atatürk'ün notlarında gördüğümüz gibi **Büyük Selçuklu Devleti'nin kurucusu ve ilk yöneticisi** olan Tuğrul Bey laik bir yönetim tercih etmiş.

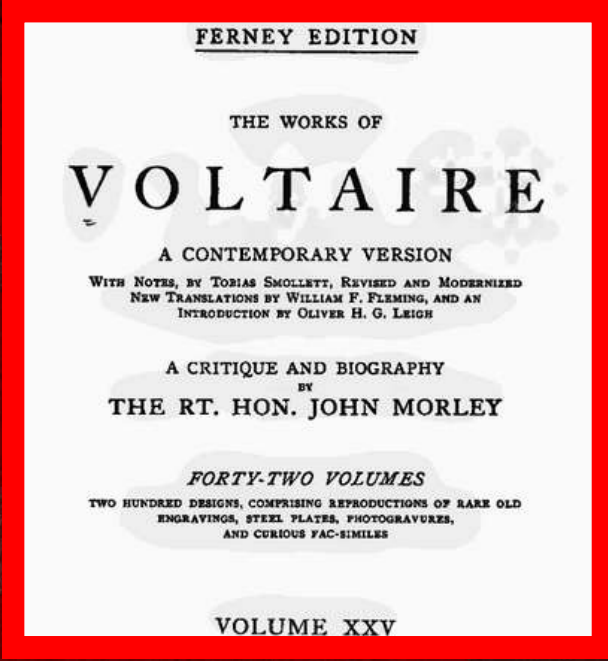
Tuğrul Bey'in bu tercihi ne zaman ve hangi şartlarda yaptığına az sonra geleceğiz. Ancak önce bazı ek bilgiler daha verelim.

François Marie Arouet
Voltaire

Fransız Devrimi'nin fikir önderlerinden olan **Voltaire** bile bu konuyu yazılarına taşımıştı.

Yani **ortada ne laiklik kavramı ne de Fransız Devrimi yokken** devrimin fikir babalarından biri olan Voltaire bu konuyu yazıyor.

The works of Voltaire: A contemporary version (Vol. 25)

Sayfa
86

Thogrul-Beg, or Ortogrul-Beg, from whom they make the Ottoman race to descend, entered Bagdad nearly in the same manner as the emperors have entered into Rome; and made himself master of the person and capital of the caliph, Caiem, while he prostrated himself at his feet; he then conducted him into his palace, holding the reins of his mule: but having either better fortune or more skill than the German emperors when in Rome, he established his power, and left nothing more to the caliph but the office of beginning prayers every Friday at the mosque, and the empty honor of investing with their dominions all the Mahometan tyrants who thought proper to make themselves sovereigns.

Voltaire bunu kaç yılında yazdı?

1700'ler, Fransız Devrimi'ne kaç sene var?

39

“Tuğrul-Bey ya da Ertuğrul Bey, ondan Osmanlı soyunun türediğini söylerler. **Neredeyse imparatorların Roma'ya girdikleri gibi Bağdat'a girdi; halife Kâim Biemrillah**, onun ayakları önüne kapanırken hem şahsının hem de başkentinin egemenliğini ele geçirdi; sonra onu atının dizginlerinden tutarak sarayına götürdü. (...) **(Tuğrul Bey) iktidarını sağlamlaştırdı ve halifeye cuma günleri camide namazların başlatılması görevi ile, kendilerini hükümdar sayan bütün Müslüman 'zorbalara'** (Voltaire'nin kendi söylemidir.) **onların egemenliklerini resmen tanıma gibisinden göstermelik bir onur dışında hiçbir şey bırakmadı.**” [2]

Tuğrul Bey, halife Kâim Biemrillah'ın dini görevler haricindeki idarî görevlerini **kendinde topluyor.**

Tuğrul Bey, Abbasileri ve **Halife Kaim Biemrillah'ı** Büveyhiler'in baskısı ve tacizinden **kurtarmıştı**. Halife'nin Tuğrul Bey'in egemenliğine girmesinin sebebi buydu. Büveyhilerin dışında hem doğuda hem batıda sünnilik dışında başka eğilimlere sahip oluşumlara karşı ehl-i sünnet olan Abbasiler, **Türkler tarafından kurtarılmıştı**.

Bu olayı başka kaynaklardan da doğrulayalım.

Sayfa
198

Après cette cérémonie Thogrul-begh retourna à sa place, & voulut baïser la terre, mais on l'empêcha, & il baïsa deux fois la main du Khalif. Caïm-b'amr-illah lui fit présent d'une seconde épée, & il les mit toutes les deux à sa ceinture; c'étoit la marque de l'investiture des deux Etats, on le proclama ensuite Roi de l'Orient & de l'Occident.

C'est ainsi que le Khalif se donnoit un maître. Depuis que l'on avoit établi anciennement un Emir-el-omara ou Lieutenant Général de l'Empire, les Khalifs étoient accoutumés à se dépouiller eux-mêmes de toute leur autorité en faveur de cet Officier, & réduits en quelque sorte à une pension, ils se contentoient des respects que le peuple leur rendoit comme au Souverain Pontife de la Religion.

"(...)(Tuğrul Bey) Halife'nin elini iki kez öptü. Kâim bi-Emrillah ona ikinci bir kılıç daha hediye etti ve her ikisini de onun kemerine taktı; bu, iki devletin hâkimiyetini ona tevdi etmenin bir işaretiydi. Ardından onu, "Doğu'nun ve Batı'nın Hükümdarı" diye ilan ettiler.

İşte Halife, böylelikle kendisine bir efendi tayin etmiş oluyordu. Eskiden beri bir Emîrü'l-Ümerâ yahut İmparatorluğun Başkumandanı unvanıyla bir makam oluşturulmuş olduğundan, Halifeler kendi yetkilerinin tamamını bu memurun lehine bırakmaya alışmışlardı. **Böylece adeta bir nevi maaşa mahkûm edilmiş, yetkileri ellerinden alınmış hâlde, sadece halkın kendilerine dinin yüce önderi ve Müslümanların ruhani reisi sıfatıyla gösterdiği hürmetle yetinir olmuşlardı."** [3]

Yukarıdaki bu satırlar ise ünlü Fransız tarihçi **Joseph de Guignes'in** kitabından.

Bu kitapla **Fransız Devrimi** arasında 27 yıl var.

51. LİSTE: TÜRK VE İSLAM TARİHLERİ (SONRADAN FARK EDİLEREK, AYNI GRUP KİTAPLAR ARASINDA DAHİL EDİLMİŞTİR - REMZİ E)

TEREKE SIRA NO	K NO	ANITKABİR	ÇANKAYA	SAYI	REMZİ	ÇEV	KİTAPIN ADI
1	3778	1835		2	E.2		Russes a Turcs. Paris 1878.
2	3184	1429		2	E.3	Jean Antoine	Guer Mœurs et usages des turcs. Paris 1747
3	4214	1528		1	E.4	Louis	Théâtre Gertie Bellini et sultan Mohammed - II. Notes sur le séjour du peintre vénitien a Constantinople 1479-1480. Paris 1989
4	3875	1906		1	E.7	Amor Muhar Paşa	Osmanlılar Avrupa'da turk-istisna-yahut feh-i celil-i Kostaniniye 857 Hicri 1453 Miladi. İstanbul 1900
5	4074	1967		1	E.8	Amédée Jean	Le Faure Histoire de la Guerre D'Orient (1877). Paris 1878
6	4003	1969		4	E.13	Joseph	De Guignes Histoire Generale des Huns, des Turcs, des Mogols. Paris 1756-58
7	4183	1838		1	E.20	Al	Sinops 1901
8	4045	1904		2	E.25	Kamil Paşa	Kıbrıs Mehmet Tarihî Sırası: Devleti Osmanîye. İstanbul 1909
9	397	202		1	E.29	Coşta	Zeydan Medenîyen İslamîye Tarihî. 1328 İstanbul
10	4144	1848		3	E.30	Orman Nuri	Abdülhamidîsân ve Devrî Salânet Havaî. Ehvanîye ve Sıvası. İstanbul 1911
11	4179	1985		1	E.39	M. Sahin	Silâhî Bildirgen: İttihâd Teşâkkatı Teşâkkatı ve Devleti Osmanîye Feleken ve İhtisârı. Kahire 1918
12	3887	1867		2	E.44	A.	Müller Allgemeine Geschichte in Einzel-Matellungen Berlin 1867
13	4093	1865		1	E.45	Mehmet Arif	Başmiza Gelenler. İstanbul 1912
14	3963	1987		1	E.46	Henric	Darıntopda Le Revend de la Turquie: Albanais 1908
15	3995	1871		1	E.47	Demetrius	Geognades La Turquie Actuelle. Paris 1892
16	3738	1739		4	E.48	Joseph François	Michaud Histoire Chronologique. Paris
17	4208	1874		1	E.73	Mehmet Şefik	Masrafzade Şefikname. İstanbul 1872

Joseph de Guignes'in
bu kitabı aynı
zamanda **Atatürk'ün**
okuduğu kitaplar
listesinde de mevcut.
[4]

“Özellikle Selçuklulardan Sultan
Tuğrul, Bağdat'a geldi ve
Halîfe'ye **“Din işleri senin
gözetimindedir, dünya işleri
bize havale edilmiştir”** dedi.
Halil İnalcık [5]”

أذرع، عليه قميص وعمامة مصمتان، وعلى منكبه بُردة النبي ﷺ، ويده القضيب، فحين شاهد السلطان / أمير المؤمنين قَبْل الأرض دفعات، فلما^(٥) دنا من مجلس ١٠/ب الخليفة صعد رئيس الرؤساء إلى سرير لطيف دون ذلك السرير بنحو قامة، وقال له أمير المؤمنين: أصعد ركن الدين إليك، وليكن معه محمد بن منصور الكندري. فأصعدهما إليه وتقدم وطرح كرسي جلس عليه السلطان، وقال [أمير المؤمنين]^(٦) لرئيس الرؤساء: قل له يا علي: أمير المؤمنين حامد لسعيك، شاكر لفضلك، آنس بقربك، زائد الشغف بك، وقد ولأك جميع ما ولاه الله تعالى من بلاده، ورد إليك فيه مراعاة عبادته، فاتق الله

İbnü'l-Cevzî, Ebü'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. el-Muntaẓam fî Tārīḥ al-Mulūk wa'l-Umam. Cilt 16, s. 19.

“—

“Allah Teâlâ, idaresine verdiği bütün memleketlerin yönetimini ve **bu topraklardaki kullarını gözetme (sorumluluğunu) sana vermiştir.** O halde Allah'tan kork.” [6]

Halife Kaim Biemrillah —”

Yazım Tarihi

1201

tizama verdi demektir). Halifeye yıllık 50.000 dinar para ile 500 *kür* buğday maaş tahsis etti. Böylece Büveyhîler devletine âit ülkeler Selçuklu devleti hudutlarına girdiği gibi halifeye de dinî otoritesi ötesinde bir hâkimiyet hakkı tanınmadı; din ve dünya kuvvetleri tamamiyle ayrıldı. Zâten Şîî Büveyhîler devrinde de fiilî durum bu idi.

Osman Turan

Selçuklular Tarihi ve Türk-İslâm Medeniyeti. İkinci Baskı, s. 93.

“Halifeye yıllık 50.000 dinar para(...) tahsis etti.” [7]

“Halifeye de dinî otoritesi ötesinde bir hakimiyet hakkı tanınmadı.”

SONUÇ

Fransız Devriminden **40-50 yıl önce** devrimin fikir önderleri yazılarında Tuğrul Bey örneğini veriyor. Türk Devrimi'nin mimarı Atatürk, Tuğrul Bey'i örnek gösteriyor. Halil İnalcık, Guignes gibi önemli tarihçiler olayı doğruluyor. Arap tarihçilerin yaklaşık 900 yıl önce yazdığı tarihî belgeler olayı doğruluyor.

Resmen laiklik kavramı henüz hiçbir yerde olmadığı halde Tuğrul Bey'in pratikte laiklik uyguladığını yani din ve devlet işlerini birbirinden ayırt ettiğini görüyoruz.

Buna ek olarak laiklik **resmen** bizim anayasamıza 1937'de girmişken Fransa'nın anayasasına 1946'da girmiştir.

Tüm bu bulgular bir araya getirildiği zaman laiklik müessesinin Türk Milleti'nin tarihinden esinlenilen bir olgu olduğunu söylemek yanlış olmaz. Fransız Devrimi öncesinde fikir önderleri ve tarihçiler Tuğrul Bey örneğini konuşup tartışmışlardır.

“Türkiye bir maymun değildir. Hiçbir milleti taklit etmeyecektir. Türkiye ne Amerikanlaşacak, ne Batılaşacaktır. O, sadece özleşecektir.”

Atatürk'ün Bütün Eserleri, 24. Cilt, s.299.

K. Atatürk

